

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119413385
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:6119413385.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D., E. XXXX/XX, zastúpenej spoločnosťou: JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., IČO: 47 232 757, so sídlom Bratislava, Žilinská 14, proti žalovanému: F. G., nar. X.X.XXXX, bytom H. XXX, o zaplatenie 20.192,76 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8C/25/2020-311 zo dňa 11. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom, označeným v záhlaví (druhým v poradí), súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 20.192,76 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.327,76 eur od 7.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 10.000,- eur od 7.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 8.865,- eur od 7.10.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 3 ods. 1, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a ods. 2, § 122 ods. 2, § 451 ods. 1 a ods. 2, § 454, § 456, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Prvoinštančný súd vychádzal zo skutkových okolností, že sporové strany žili v druhovskom pomere od roku 1995 do roku 2019. Od roku 1995 do roku 2004 bývali v A. v byte žalobkyne, následne v rokoch 2004 až 2006 bývali striedavo v A. a vo H. u matky žalovaného, od roku 2007 bývali až do prerušenia spolujitia v zrekonštruovanom dome vo H.. Z ich druhovského spolujitia pochádzajú dve maloleté deti vo veku 13 a 16 rokov. Žalobkyňa v priebehu druhovského spolujitia poskytla žalovanému finančné prostriedky a to dňa 8.4.2005 sumu 40.000,- Sk (1.327,76 eur), ktorá bola vybraná v hotovosti žalovanému a v ten istý deň žalovaný tieto peniaze odovzdal do rúk predávajúcim, a zároveň bola uzatvretá zmluva o budúcej zmluve na kúpu nehnuteľnosti v katastri obce H. (zapísaná na LV č. XXXX). Hoci budúca kúpna zmluva mala byť uzatvorená do 01.05.2005 k jej reálnemu uzatvoreniu došlo až 9.3.2006, na základe notárskej zápisnice Mgr. Czuczorovej. Kúpna zmluva má spisovú značku N 22/2006, NZ 9042/2006. Výber hotovosti bol učený v I. A., C. vo výške 45.000,- Sk. Dňa 19.09.2016 poskytla žalobkyňa žalovanému

sumu 10.000,- eur s tým, že na základe vzájomnej dohody táto suma bude vyplatená z účtu žalobkyne priamo na účet predávajúceho. Podkladom pre vyplatenie peňazí bola Notárska zápisnica spísaná JUDr. Melišíkovou, sp. zn. N187/2016, NZ 32636/2016. Finančné prostriedky vo výške 10.000,- eur boli predávajúcim poukávané z účtu vedeného v E. Banke Slovensko, a.s., číslo G. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Dňa 24.11.2016 poskytla žalobkyňa žalovanému finančné prostriedky vo výške 8.865,- eur s tým, že na základe vzájomnej dohody so žalovaným tieto finančné prostriedky boli poukávané z účtu žalobkyne priamo na účet predávajúceho vedený v Rakúskej banke - A. J., číslo účtu C. XX XXXX XXXX XXXX XXXX. Podkladom pre vyplatenie peňazí bola notárska zápisnica JUDr. Karola Kovácsa, sp. zn. N 598/2016, NZ 46244/2016. Na základe poskytnutých finančných prostriedkov žalovaný realizoval nákup nehnuteľností do svojho vlastníctva. Listom zo dňa 5.10.2017 žalobkyňa vyzvala žalovaného (doporučeným listom) na zaplatenie súm 1.327,76 eur, 10.000,- eur, 8.865,- eur do 12.10.2017, malo sa jednať o Zmluvy o pôžičke. Listom zo dňa 12.03.2018 žalobkyňa vyzvala žalovaného na vrátenie dlžných súm 8.865,- eur, 10.000,- eur, 1.327,76 eur (doporučeným listom). Aj v tomto prípade bol na vrátenie peňazí vyzvaný žalovaný doporučeným listom. Dňa 10.07.2017 sporové strany ako predávajúci uzavreli kúpnu zmluvu s kupujúcou K. G. s predmetom nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, katastrálne územie L., za kúpnu cenu vo výške 240.000,- eur. V zmluve bolo uvedené, že prvú časť dohodnutej kúpnej ceny vo výške 12.000,- eur zaplatila kupujúca predávajúcim v deň podpisu kúpnej zmluvy, druhú časť kúpnej ceny vo výške 95.535,96 eur kupujúca zaplatila na úhradu dlhov predávajúcich, tretiu časť dohodnutej kúpnej ceny vo výške 132.464,04 eur zaplatila kupujúca predávajúcim na účet B. C. vedenej v G. G., C..

4. Právne okresný súd uzavrel, že medzi sporovými stranami bolo sporné, či sa jedná o zmluvu o pôžičke alebo bezdôvodné obohatenie, či došlo k premlčaniu nárokov z bezdôvodného obohatenia, či finančné prostriedky, ktoré poskytol žalobca tretej osobe za žalovaného, sú spoločnými finančnými prostriedkami vzniknutými za spoločného hospodárenia. Nároky žalobkyne posudzoval podľa ustanovení § 454 Občianskeho zákonníka vzhľadom na to, že žalovaný mal plniť na základe zmlúv predávajúcim, pričom plnenie vykonal žalobca tejto tretej osobe. Pre určenie pasívnej legitímácie je rozhodujúce to, či prijatím plnenia veriteľom dlh zanikol. Iba zánik dlhu má totiž za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane dlžníka. V prejednávanej veci bolo preukázané a medzi sporovými stranami nebolo sporné, že z účtu žalobkyne boli vybraté finančné prostriedky, ktoré boli odovzdané žalovanému, ktorý ich v ten istý deň odovzdal predávajúcemu ako kúpnu cenu nehnuteľností. Taktiež bolo preukázané, že z účtu žalobkyne bola vyplácaná tretia osoba, ako kúpna cena za nehnuteľnosti. Plnením žalobkyne dlh žalovaného zanikol, žalovaný sa bezdôvodne obohatil, nakoľko za neho plnila žalobkyňa, hoci mal plniť sám. Bolo preukázané, že zo spoluzitia sporových strán trvalo od roku 1995 do roku 2019, pochádzali dve maloleté deti, partneri žili v spoločnej domácnosti a podieľali sa na uspokojovaní potrieb. Partnerské spoluzitie muža a ženy (konkubinát) je faktický stav, ktorý na rozdiel od manželstva nie je výslovne právne upravený. Platné právo pamätá, či už na právnu ochranu jedného z manželov, ako i manželstva ako takého. Právo nepozná legálnu definíciu pojmu druh a družka. Oba pojmy je možné vymedziť ako muža a ženu, ktorí neuzavreli manželstvo, vytvárajú však životné spoločenstvo najmä tým, že spolu žijú, spoločne sa starajú o uspokojovanie spoločných potrieb a výdavkov, spoločne alebo na základe vzájomne dohodnutého kritéria uhrádzajú spoločné náklady, spolu sa starajú o deti. Medzi nimi však nevzniká majetkové spoločenstvo, pričom každý z partnerov nadobúda veci a iné majetkové hodnoty do svojho vlastníctva. Nepochybne peniaze na účte, ktorého je vlastníkom žalobca, sú vo vlastníctve žalobcu. Zo spoločného hospodárenia a vedenia spoločnej domácnosti nemožno odvodzovať, že peniaze na účte sú spoločnými peniazmi.

5. Odvolávajúci sa na Veľký komentár k Občianskemu zákonníku 2 zväzok od autora Imrich Fekete podľa súdnej praxe platí, že ak jedna osoba žijúca v partnerskom pomere s inou osobou investuje do majetku inej osoby z dôvodu spoločného spoluzitia, po zániku spoluzitia, má investujúci druh právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Podľa uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 684/2017 moment rozchodu sa považuje ako odpadnutie právneho dôvodu investície a tiež ako počiatok behu premlčacej doby (v uznesení sa tiež uvádza, že zmyslom investície je nielen číre ekonomické zveľadenie majetku, ale aj upevnenie partnerského vzťahu do budúcnosti). V danom prípade nedošlo k premlčaniu nároku žalobkyne, nakoľko k prerušeniu spoluzitia došlo v máji 2019 a žaloba bola podaná na súd 29.10.2019, čo bolo v dvojročnej subjektívnej lehote, v ktorej si žalobkyňa uplatnila svoj nárok.

6. Nie sú pravdivé tvrdenia žalovaného, že nemal svoj vlastný účet. Sám žalovaný v odpore uvádza, a vyplýva to aj z čestného prehlásenia zo dňa 10.7.2017, že mal účet v M. A., C., č. účtu G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom žalobkyňa mala na tento účet zaslať žalovanému 40.000,- eur. Z tohto vyplýva, že obe sporné strany mali vlastný účet. Majiteľom účtu je klient, ktorý s bankou uzavrel zmluvu o účte. Finančné prostriedky na účte sú vlastníctvom majiteľa účtu. Obchodný zákonník pripúšťa zriadenie účtu aj pre niekoľko osôb; ide o pluralitu majiteľov. Zákon stanovuje, že každá z týchto osôb má postavenie majiteľa účtu. V spore žalovaný nepreukázal, že by bol majiteľom účtu, z ktorého boli poskytnuté finančné prostriedky. Žalovaný tvrdil na pojednávaní dňa 29.11.2022, že nehnuteľnosť v A. mali v podielovom spoluvlastníctve a na účet žalobkyne chodilo asi 90 mesiacov nájomné za túto nehnuteľnosť. Žalovaný tvrdil, že na účte žalobkyne boli spoločné financie. Okresný súd opakovane uviedol, že finančné prostriedky na účte sú vlastníctvom majiteľa účtu. Pri druhovskom pomere nevzniká žiadne majetkové spoločenstvo. V prípade, že sa žalovaný domnieva, že peniaze z predaja nehnuteľnosti alebo za nájom nehnuteľnosti zaslané na účet žalobkyne boli aj jeho financiami, nič mu nebránilo v tom žalovať žalobkyňu o tieto peniaze. Okresný súd poukázal aj na to, že zmluva o predaji nehnuteľnosti zo dňa 10.7.2017 bola uzavretá až potom, ako v období od 8.4.2005 do 24.11.2016 mali byť uzavreté zmluvy o pôžičke, na základe ktorých vyplatila žalobkyňa za žalovaného sumy 1.327,76 eur, 10.000,- eur, 8.865,- eur. Žalovaný nepreukázal, že žalobkyňa na účte vedenom v N., č. účtu: G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 19.9.2016 a dňa 24.11.2016 disponovala aj s finančnými prostriedkami žalovaného a rovnako dňa 8.4.2005 na účte vedenom v I. A., C., č. účtu: G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX disponovala aj s finančnými prostriedkami žalovaného.

7. Potom ako Krajský súd Trnava zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, žalovaný mal možnosť navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Za tým účelom okresný súd pojednávanie dňa 29.11.2022 odročil a žalovaný mal možnosť v lehote 15 dní produkovať dôkazy. Žalovaný navrhol preveriť čísla účtov, či bol ich disponentom (č.l. 295). Uznesením zo dňa 30.12.2022 okresný súd uložil žalovanému zložiť preddavok na trovy dôkazu vo výške 80,- eur (keď trovy tohto dôkazu nie sú hradené zo štátnych prostriedkov). Uznesením zo dňa 22.02.2023 okresný súd (podľa § 253 ods. 3 CSP) rozhodol, že navrhnutý dôkaz nevykoná vzhľadom na to, že žalovaný nezložil preddavok vo výške 80,- eur.

8. Strany sporu majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou. Súd nemôže vyzývať stranu na preukázanie svojich tvrdení. Súd pri svojom rozhodovaní vychádza z toho, čo strana v konaní preukáže, a to ku dňu, kedy rozhoduje. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/13/2009 z 24.2.2010 základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie § 150 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového zistenia na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/217/2007 z 27.7.2009 účastníci konania teda majú povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenie preukázať. Ak účastník neunesie dôkaznú povinnosť, resp. dôkazné bremeno, má to pre neho nepriaznivý následok v tom, že súd pristúpi k vydaniu pre neho nepriaznivého rozhodnutia vo veci. Okresný súd nevykonal dokazovanie výpisom z účtov žalobcu za obdobie spolužitia, t.j. od roku 1995 do roku 2019, vzhľadom na to, že banka uchováva výpisy za dobu 5 rokov, a okrem toho nie je možné prenášať dôkazné bremeno na žalobcu.

9. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 CSP tak ako je uvedené v II. výroku napadnutého rozsudku.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním nároku na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala, že by so žalovaným uzavrela zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka priebehu konania namietal, že žalobkyňa si uplatnila svoj nárok voči žalovanému na základe nesprávneho právneho titulu, a to na základe údajne ústne uzavretých zmlúv o pôžičke zo dňa 8.4.2005, 19.9.2016 a 24.11.2016 stranami sporu. S ohľadom na partnerské spolužitie medzi stranami sporu k žiadnemu uzavretiu zmluvy o pôžičke neprišlo, ale vzhľadom k tomu, že žalobkyňa si bola vedomá skutočnosti, že finančné prostriedky vo výške poskytnutých súm (1.327,76 eur, 10.000,00 eur, 8.865,00 eur) nachádzajúce sa v tom čase na jej účte, patria žalovanému, tieto bez váhania odovzdala žalovanému, resp. tieto previedla na úhradu kúpnej ceny nehnuteľností v prospech žalovaného. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 20.7.2021 modifikoval žalovaný nárok v tom zmysle, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na to je zrejmé, že žalobkyňa si od počiatku uplatňovala nárok na základe nesprávne uplatneného právneho titulu, žalovaný preto zastáva názor, že konajúci súd mal aj s poukazom na uvedený dôvod žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Zo strany žalobkyne nebolo preukázané, že finančné prostriedky patrili jej, keď tieto patrili výlučne žalovanému, získal ich z podnikateľskej činnosti, pričom mal exekúcie, a preto boli uložené na účte žalobkyne. Uvedené preukazuje aj skutočnosť, že žalovaná finančné prostriedky v roku 2005 a následne až v roku 2016 (s mnohoročným časovým odstupom), bez akéhokoľvek zaváhania odovzdala žalovanému, resp. ich previedla na účet predávajúcich nehnuteľností, bez toho, aby si vrátenie údajnej pôžičky v tak vysokej čiastke písomne ošetrila. Argumentácia žalobkyne, že finančné prostriedky nežiadala ihneď naspäť z dôvodu, že v čase poskytnutia prostriedkov boli strany spory vo vzťahu druhu a družky, sa javí ako účelová, a uvedené nekorešponduje s tvrdením žalobkyne, že títo mali byť spolu vo vzťahu až do mája roku 2019, avšak v rozpore s jej argumentáciou už v roku 2017, žiadala prostriedky naspäť prostredníctvom predžalobnej výzvy. S poukazom na uvedené nemožno posúvať ani začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty bezdôvodného obohatenia žalovaného na máj roku 2019, kedy malo údajne dôjsť k ukončeniu vzťahu strán sporu. Žalovaný trvá na tom, že prostriedky, ktoré žalobkyňa previedla z jej účtu na kúpu nehnuteľností v prospech žalovaného, jej nikdy nepatrili. Žalobkyňa nijako nepreukázala, na akom základe mala nadobudnúť finančnú hotovosť, s čím sa okresný súd nezaoberal. Ohľadom pohybov na účte žalobkyne týkajúce sa nadobudnutia žalovanej sumy, sa dokazovanie žiadnym spôsobom nevykonávalo. Skutočnosť, že žalobkyňa disponovala finančnými prostriedkami žalovaného potvrdzuje tiež fakt, že aj po predaji spoločnej nehnuteľnosti (bytu v A.) nadobudla finančné prostriedky z jej predaja výlučne žalobkyňa, ktorá mala na základe čestného prehlásenia z roku 2017 čiastku vo výške 44.000,- eur uhradiť žalovanému (čo sa k dnešnému dňu nestalo). Aj keď žalovaný naďalej trvá na skutočnosti, že peňažné prostriedky zaplatené na kúpu nehnuteľností v prospech žalovaného patrili výlučne jemu, nárok žalobkyne je možné považovať nanajvýš za nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka, a preto je naň možné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčania z titulu bezdôvodného obohatenia (rozsudok NS ČR z 31. júna 2006, sp. zn. 33 Odo 1277/2004). Okresný súd nesprávne aplikuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, ktorý v žiadnom prípade nemožno posúvať až na mesiac máj 2019, kedy malo údajne dôjsť k ukončeniu druhovského vzťahu strán sporu, a to ani s poukazom na dobré mravy, na ktoré v tomto prípade nemožno poukazovať, keď sama žalobkyňa požiadala žalovaného výzvou zo dňa 5.10.2017 o vrátenie dlhu, v zmysle ktorej bol žalovaný vyzvaný na vrátenie peňažných prostriedkov v celkovej výške 20.192,76 eur najneskôr do 12.10.2017. S poukazom na subjektívny postoj žalobkyne mala teda táto záujem o vrátenie peňažných prostriedkov od žalovaného bez ohľadu na trvanie, či netrvanie ich partnerského pomeru, a teda je zrejmé, že subjektívna dvojročná premlčacia lehota tu uplynula najneskôr dňa 13.10.2019. Žaloba bola na okresný súd podaná až dňa 29.10.2019, a teda až po uplynutí premlčacej lehoty. Okresný súd v napadnutom rozsudku dôvodí s poukazom na dobré mravy, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty bezdôvodného obohatenia žalovaného sa posúva až na máj roku 2019, kedy malo dôjsť k ukončeniu druhovského pomeru strán sporu. Uvedenú argumentáciu považuje žalovaný za nesprávnu aj s poukazom na judikatúru a rozhodovaciu prax súdov (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/17/2020, rozsudok Okresný súd Zvolen sp. zn. 12C/11/2018, rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 6C/21/2020). V danom prípade nebol preukázaný ani zdôvodnený dôvod odchyliť sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe, v zmysle ktorej možno považovať vznesenú námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi iba vo výnimočných prípadoch. Žalovaný však zastáva názor, že tento prípad, kedy si žalobkyňa uplatňuje údajný nárok voči žalovanému po mnohých rokoch, kedy z jej vlastných vyjadrení plynie, že kým tvorila s týmto pár, ani si tento uplatniť nechcela (no napriek tomuto

svojmu tvrdeniu si ich uplatnila už v roku 2017, aj keď údajne mal ich pomer trvať do mája 2019), k nim nepatrí, ale práve naopak, ak by súd nezamietol nárok žalobkyne v zmysle nesprávne žalovaného nároku, resp. v zmysle dôvodne vznesenej námietky premlčania zo strany žalovaného, došlo by tak k popretiu právnej istoty v predmetnom spore, a tiež k vydaniu rozhodnutia v rozpore s dobrými mravmi voči žalovanému, ktorého finančné prostriedky žalobkyňa vydáva nielenže za svoje, ale na základe vykonštruovaných skutočností žiada súd, aby žalovaného dokonca zaviazal na ich úhradu žalobkyňi. Žalovaný nevidí dôvod na to, aby okresný súd tento prípad zohľadnil ako výnimočný, s poukazom na možnosť neuznania námietky premlčania vymáhaného nároku pre rozpor s dobrými mravmi, ktorým by mala údajne utrpieť žalobkyňa. Okresný súd ani nezdôvodnil, na akom základe by v rozpore s dobrými mravmi mala byť uplatnená námietka premlčania, pričom toto tvrdenie aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v žiadnom prípade nemožno považovať za správne. Okresný súd nedostatočne ustálil právnu kvalifikáciu skutku, na základe ktorého si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, vôbec neodôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým v rozpore s pôvodným rozhodnutím neuznal námietku premlčania žalovaného, pričom v odôvodnení iba stroho odkázal na rozhodovaciaj prax a odcitoval zákonné ustanovenia, bez odôvodnenia, na základe akých skutočností rozhodol v zmysle výroku rozhodnutia a prečo práve v tomto prípade aplikoval rozpor s dobrými mravmi, pre ktoré posunul lehotu na začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty poskytnutého bezdôvodného obohatenia. Okresný súd nezdôvodnil v čom vzhliadol naplnenie podmienok pre priznanie nároku, rovnako sa s argumentáciou a dôkazmi predkladanými žalovaným jednoznačne nevysporiadal. V civilnom konaní postačí pre neúspech žaloby, aby žalovaný spochybnil tvrdenia žalobcu tak, že nebudú z pohľadu súdu preukázané s pravdepodobnosťou na hranici istoty. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Procesnoprávnym následkom neunesenia dôkazného bremena strany sporu je jej neúspech v spore (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/78/2010). Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená unesenie dôkazného bremena. Procesná strana môže splniť dôkaznú povinnosť, avšak ak ju splní len tak, že to nevedie k preukázaniu jej tvrdení, resp. splní ju bez náležitej procesnej pozornosti, dôkazné bremeno neunesla. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tú stranu sporu, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno a ktorá sa dostala do dôkaznej núdze, keďže neponúkla alebo nevedela ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti. Dôkazné bremeno síce postihuje stranu sporu, ale obsah tohto procesného bremena má aj ďalší význam, ktorý sa spája s tým, že napriek všetkým vo veci vykonaným dôkazom skutkový stav zostane neobjasnený. Neobjasnené skutkové okolnosti sa považujú za nedokázané.

11. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovaného uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a žalovanému uložil povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalovaný opomína zásadnú skutočnosť, že povinnou náležitosťou žaloby nie je právna kvalifikácia uplatneného nároku. Právna kvalifikácia je v plnej kompetencii konajúceho súdu. To, že pôžičky vznikli počas nášho partnerského spoluzitia so žalovaným bolo dôvodom, prečo žalobkyňi stačilo, že sa na nich dohodli len ústne. Následne, keď však vznikol problém s ich vrátením, logicky vznikol aj nadväzujúci problém s ich preukázaním, keďže žalovaný ich začal v konaní popierať, uvedomujúc si absenciu písomnej formy. Uvedené však nič nemení na tých rozhodujúcich skutkových okolnostiach, ktoré boli nesporne preukázané a ustálené tak súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom v uznesení č. k. 10Co/115/2021-268 (odsek 13). To, že nepochybne preukázané skutkové okolnosti museli byť pre účelové popretie pôžičiek žalovaným po právnej stránke kvalifikované ako bezdôvodné obohatenie nijako nediskvalifikuje dôvodnosť uplatneného nároku. V čase podania žaloby nemohla vedieť, či sa k veci žalovaný postaví čelom alebo či naopak bude hľadať výhovorky a účelovú argumentáciu. Údajné nepreukázanie nároku, ktoré žalovaný vyvodzuje z tvrdení, že nepreukázala, že financie na účte žalobkyne jej patria. Ide o priam absurdnú argumentáciu, opomínajúcu základné zásady rozloženia dôkazného bremena (dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu, ktorá z toho pre seba vyvodzuje priaznivejšie postavenie). Pokiaľ žalovaný tvrdil, že v rozhodnom období mal mať údajne exekúcie a preto by mali byť jeho peniaze na mojom účte, dôkazne to mal preukázať práve on. Na to mal okresným súdom poskytnutý procesný priestor, ktorý však nevyužil. Pritom nevyužitie tohto priestoru je absolútne logické, keďže žalovaný sám veľmi dobre vie, že na svoju procesnú obranu neuvádza pravdivé tvrdenia. Peniaze na účtoch žalobkyne boli len jej. Peniaze na účte fakticky predstavujú pohľadávku majiteľa účtu voči banke s tým, že banka je na jej vyplatenie zaviazaná majiteľovi účtu. Žalovaný nebol ani len disponentom na účte žalobkyne. V konaní bolo preukázané, že ich vzťah so žalobcom sa ukončil v máji 2019 (resp. toto žalovaný doposiaľ účinne nijako nepoprel a ani neuviedol, kedy teda mal skončiť vzťah

podľa neho). Aj tu pritom platí, že iný termín ukončenia vzťahu ani tvrdiť nemohol, keďže veľmi dobre vie, že ukončenie vzťahu v máji 2019 potvrdil aj on sám v spore o výživnom. Nezostáva mu teda nič iné než len nekonkrétne polemizovať o tom, ako to, že už v roku 2017 ho vyzvala na vrátenie pôžičiek. V roku 2017 ju k tomuto činu donútil sám žalovaný, keďže jej cez svojho právnik, v tom čase JUDr. Hadrbulca, zaslal list na uplatnenie si údajného nároku na 44.000,- eur za čestné vyhlásenie, ktoré ju donútil spísať pod nátlakom, čo sám nikdy nepoprel. Z tohto dôvodu si začala uplatňovať nárok na všetko. Ani to však nezmenilo nič na tom, že naďalej žili v partnerskom vzťahu pod jednou strechou až do mája 2019, kedy sa po opätovnej nevere žalovaný odsťahoval. Pokiaľ ide o premlčanie, tak súd prvej inštancie nepochybne ustálil začiatok plynutia premlčacej doby od ich rozchodu, čo bolo v máji 2019, a to s poukazom na právnu teóriu (odbornú komentovanú literatúru) a rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (Ústavného súdu SR). Okresný súd ustálil začiatok plynutia premlčacej doby uvedeným spôsobom, je zrejmé, že v čase podania žaloby nebol nárok premlčaný, v dôsledku čoho potom nebolo nevyhnutné sa ďalej zaoberať tým, či námietka premlčania bola alebo nebola vznesená v rozpore s dobrými mravmi. Bolo totiž ustálené, že námietka premlčania bola podaná predčasne, a teda že nebola dôvodná. Odôvodnenie okresného súdu v odsekoch 23 a 24 odôvodnenia treba vnímať ako obiter dictum, keďže už v odsekoch 25 a 26 odôvodnenia je jasne uvedené, kedy, ako a prečo vyhodnotil, že žaloba bola z hľadiska plynutia premlčacej doby uplatnená včas. To, že žalovaného vyzvala na vrátenie ešte v roku 2017 (čo je po právnej stránke z pohľadu vzniku bezdôvodného obohatenia ustáleného súdom prvej inštancie fakticky predčasne) nijako nemení začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je objektívne daný až ich rozchodom. Nedostatky vytýkané odvolacím súdom (viď odsek 14 uznesenia č. k. 10Co/115/2021-268), nedostatočné odôvodnenie, resp. to, že súd prvej inštancie sa v pôvodnom rozsudku riadne nezaoberal a nevysporiadal sa dostatočne so žalobcom tvrdením „miešaním“ peňažných prostriedkov na bankovom účte žalovaného a žalovaným vznesenou námietkou premlčania, boli v nasledovnom konaní zhojené. Žalovaný v podanom odvolaní vychádzal z nesprávneho predpokladu ohľadom rozloženia dôkazného bremena, keďže na viacerých miestach nesprávne tvrdí, že žalobkyňa mala preukazovať, že na jej účte boli jej peniaze. Dôkazné bremeno ohľadom týchto (nepravdivých) tvrdení zaťažovalo žalovaného, keďže on z toho pre seba vyvodzuje priaznivejšie právne postavenie. Okresný súd aplikujúc závery právnej teórie a súdnej praxe ustálil, že začiatok plynutia premlčacej doby na máj 2019, pričom žaloba bola podaná v októbri 2019, a teda dávno predtým, než by sa čo i len dalo začať uvažovať o akomkoľvek premlčaní. V dôsledku takéhoto začiatku plynutia premlčacej doby následne odpadla potreba bližšie sa zaoberať tým, či vznesená námietka premlčania bola vykonaná v rozpore s dobrými mravmi alebo nie, keďže očividne bola podaná predčasne.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, a to bez potreby ďalej zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na potvrdenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 387 CSP.

13. V predmetnom spore prvýkrát rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 8C/25/2020-214 zo dňa 5.8.2021, ktorým žalobe vyhovel v celom rozsahu (I. výrok žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 20.192,76 eur, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 1.327,76 eur od 7.10.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 7.10.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 8.865,- eur od 7.10.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie). Označený prvý rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/115/2021-268 zo dňa 29.4.2022 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nedostatočne v odseku 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku objasnil či žalovaný ne/uniesol dôkazné bremeno tvrdenia ohľadom miešania na bankovom účte žalobkyne, resp. dôkazné bremeno o tom, že peňažné

prostriedky, o ktorých žalobkyňa dôvodila poskytnutím pôžičiek žalovanému, boli vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku, nezdôvodnil, či a prečo považoval námietku premlčania vznesenú žalovaným za ne/dôvodnú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie sa nárokom žalobkyne (čiastočne) obranou žalovaného síce zaoberal a teda viedol aj dokazovanie, avšak nedostatočne. Vec síce právne posudzoval (§ 454 Občianskeho zákonníka), avšak vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania neuviedol (okrem zrejme § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) žiadnu hmotnoprávnu úpravu, teda necitoval v odôvodnení napadnutého rozsudku zákonné ustanovenia o premlčaní (napr. § 100, § 101, § 107 Občianskeho zákonníka) a ani nevyložil právne aplikačné úvahy, ktoré by ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu, podľa ktorého aj postupoval a vo veci rozhodol. Ak súd prvej inštancie považoval vznesenie námietky premlčania žalovaným za výkon práva v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uvedený záver z odôvodnenia vôbec nevyplýva, okrem označenia uznesenia NS ČR sp. zn. 25Cdo/2648/2003, nálezu ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 643/2004, čo nemožno považovať za riadne odôvodnenie (§ 220 CSP). Hoci bolo žalobe vyhovie aj v časti úroku z omeškania, odôvodnenie napadnutého rozsudku okrem citácie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. postráda akékoľvek právne a skutkové závery okresného súdu k priznanému úroku z omeškania. Súdu prvej inštancie uložil opätovne vec preskúmať, posúdiť uplatnený nárok žalobkyne v kontexte obrany žalovaného, vrátane posúdenia vznesenej námietky premlčania, za tým účelom v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie, výsledky celého konania potom náležite zhodnotiť, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (s ich uvedením a posúdením) a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe vyhovel (suma 20.192,76 eur, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 1.327,76 eur od 7.10.2017 do zaplataenia, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 7.10.2017 do zaplataenia, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 8.865,- eur od 7.10.2017 do zaplataenia), II. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť v napadnutom rozsahu a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorý vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové podstatné skutkové či právne argumenty než tie, ktoré uviedol už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi primerane vysporiadal.

16. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (ods. 1). Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (ods. 2).

19. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

20. Právny vzťah z bezdôvodného obohatenia je samostatným záväzkovým právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu, alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Na základe tohto právneho vzťahu vzniká právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a povinnosť takéto plnenie vrátiť. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, vydať toho obohatenie tomu, na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Predpokladom vzniku právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia je, že k získaniu majetkového prospechu na strane obohateného došlo na základe právnych skutočností, ktoré sú výslovne uvedené v zákone v ust. § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka.

21. Na základe ustanovení zákona o bezdôvodnom obohatení, nemožno riešiť prípady, keď povinnosť plniť je daná na základe osobitného ustanovenia zákona, alebo inej právnej povinnosti. Ak konkuruje právnej úprave bezdôvodného obohatenia iná, a to osobitná úprava právneho vzťahu, je potrebné použiť túto osobitnú konkurujúcu úpravu.

22. Medzi konkrétne skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia patrí: a) plnenie bez právneho dôvodu, b) plnenie z neplatného právneho úkonu, c) plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, d) majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, e) bezdôvodné plnenie za iného, kde ten, kto mal povinnosť plniť, neplnil a ten, kto plnil, túto povinnosť v skutočnosti nemal.

23. Ustanovenie § 454 Občianskeho zákonníka dopĺňa výpočet skutočností, ktoré sú považované za bezdôvodné obohatenie. Je ním prospech, o ktorý sa obohatil ten, kto mal sám plniť. Predpokladom naplnenia hypotézy tejto právnej normy teda je: povinnosť plniť mala osoba, ktorá sa bezdôvodne obohatila, k plneniu inou osobou došlo bez právneho dôvodu, plnením došlo k bezdôvodnému obohateniu. Vo svojej podstate síce nedochádza k navýšeniu majetku toho, kto sa obohatil, ale nedochádza ani k zmenšeniu jeho majetkových hodnôt, ku ktorému by inak došlo. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje, aby medzi subjektmi, medzi ktorými došlo k plneniu, bolo zrejmé, že je plnené za iného. Pre určenie pasívnej legitímácie je rozhodujúce to, či prijatím plnenia veriteľom dlh zanikol. Iba zánik dlhu má totiž za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane dlžníka. V takom prípade má zánik dlhu súčasne aj za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane pôvodného dlžníka veriteľa.

24. V danom prípade súd prvej inštancie na predmetnú právnu vec správne aplikoval ust. § 454 Občianskeho zákonníka, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami nebolo sporné, že z účtu č. XXXXXXXXXXXX žalobkyne vedeného v I., C. (čl. 26) boli dňa 8.4.2005 vybraté finančné prostriedky, ktoré boli odovzdané žalovanému, ktorý ich v ten istý deň odovzdal budúcim predávajúcim ako kúpnu cenu nehnuteľností (suma 40.000,- Sk/1.327,76 eur) v zmysle Zmluvy o budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 8.4.2005 (čl. 25), na základe ktorej mal žalovaný ako budúci kupujúci nadobudnúť do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, že z účtu č. XXXXXXXXXXXX žalobkyne (vedeného v N., a.s. na čl. 31) bola dňa 19.9.2016 poukázaná ako II. splátka kúpnej ceny vo výške 20.000,- eur predávajúcim (na účet vedený v E. A., C. v zmysle kúpnej zmluvy vo forme notárskej zápisnice N 187/2016, NZ 32636/2016 (čl. 29), na základe ktorej mali strany sporu nadobudnúť do podielového spoluvlastníctva – každý do veľkosti 1 nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX - pozn. odvolacieho súdu), že z účtu č. XXXXXXXXXXXX žalobkyne (vedeného v N. a.s. na čl. 33) bola dňa 24.11.2016 poukázaná ako časť kúpnej ceny suma vo výške 8.865,- eur (9.000,- eur podľa obsahu kúpnej zmluvy vo forme notárskej zápisnice N 598/2016, NZ 46244 na čl. 32) predávajúcej (na účet vedený v banke v Rakúsku A. J. (čl. 33) a na základe, ktorej mal žalovaný nadobudnúť do výlučného vlastníctva nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, a teda žalobkyňa úhradou kúpnych cien (1.327,76 eur + 10.000,- eur + 8.865,- eur) za nehnuteľnosti plnila za žalovaného (čo potvrdil aj žalovaný v odvolaní), hoci ten mal plniť sám, pričom sa bezdôvodne obohatil vo výške žalovanej sumy 20.192,76 eur na úkor žalobkyne, ktorej povinnosť plniť nevznikla.

25. S námietkou žalovaného, že okresný súd nedostatočne odôvodnil právnu kvalifikáciu skutku, na základe ktorého si žalobkyňa uplatňuje nárok, že nezdôvodnil v čom vzhladol naplnenie podmienok pre priznanie nároku, sa odvolací súd nestotožnil s ohľadom na uvedené v odseku 23 ako aj odsek 17 a 18 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

26. S námietkou žalovaného, že v priebehu konania opakovane namietal, že žalobkyňa si uplatnila svoj nárok voči žalovanému na základe nesprávneho právneho titulu, a to na základe údajne ústne uzavretých zmlúv o pôžičke zo dňa 8.4.2005, 19.9.2016 a 24.11.2016 stranami sporu, keď právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 20.7.2021 modifikoval žalovaný nárok v tom zmysle, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie, je zrejmé, že žalobkyňa si od počiatku uplatňovala nárok na základe nesprávne uplatneného právneho titulu, preto mal konajúci súd žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, sa odvolací súd nestotožnil s poukazom na uvedené v odseku 25.

27. K odvolacej argumentácii žalovaného označenej v odseku 26 je podľa odvolacieho súdu potrebné poukázať na to, že návrh na začatie konania je podaním strany konania, nepredstavuje dôkazný prostriedok. Pokiaľ aj žalobkyňa v žalobe odôvodňovala svoj nárok finančnými pôžičkami s povinnosťou jej vrátenia, uvedeným právnym posúdením nie je súd viazaný, keďže civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia (súd pozná právo). Strany sporu nie sú povinné uplatnený nárok, ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak strana sporu uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ňou tvrdý nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Ak teda súd rozhoduje o peňažnom plnení, ktoré vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré umožňujú posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa iných noriem, ako je žalobcom navrhované, resp. výsledky vykonaného dokazovania umožňujú podriaďiť uplatnený nárok pod iné hmotnoprávne ustanovenie, než akého sa žalobca dovoľáva, je povinnosťou súdu uplatnený nárok takto posúdiť bez ohľadu na to, či v žalobe právny dôvod požadovaného plnenia je alebo nie je uvedený, alebo je uvedený nesprávne. Nemožno preto uprieť súdu, aby v spojení so skutkovými zisteniami urobil sám odlišné, právu zodpovedajúce hodnotenie žalobou uplatneného plnenia. (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/196/2009 z 22.9.2010). Potom nie je vylúčené, aby v prípade, že nebolo preukázané uzavretie zmluvy/zmlúv o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ale bolo preukázané, že žalobkyňa, ktorej povinnosť plniť nevznikla, za žalovaného plnila hoci ten mal plniť sám, a teda na strane žalovaného, došlo podľa § 454 Občianskeho zákonníka k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa v žalobe svoj nárok právne odôvodnila zmluvou o pôžička a následne toto právne posúdenie modifikoval na bezdôvodného obohatenie (§ 454 Občianskeho zákonníka) jej právny zástupca (na pojednávaní dňa 20.7.2021) nebolo dôvodom na zamietnutie žaloby, tak ako nedôvodne požadoval žalovaný. Odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) sa ale stotožnil s námietkou žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala uzavretie zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, čo však samo osebe nie je dôvodom na zamietnutie žaloby s ohľadom na uvedené v odseku 23.

28. Žalovaný namietal, že žalobkyňa nepreukázala, že finančné prostriedky jej výlučne patrili, keď finančné prostriedky patrili výlučne žalovanému, ktoré získal vlastnou podnikateľskou činnosťou a mal ich uložené na účte žalobkyne. Žalobkyňa nepreukázala na akom základe mala nadobudnúť finančnú hotovosť v tak vysokej sume, s čím sa okresný súd nezaoberal.

29. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

30. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

31. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, ods. 2 na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

32. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

33. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

34. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

35. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

36. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

37. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

38. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

39. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

40. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

41. Žalovaný namietal, že žalobkyňa nepreukázala, že finančné prostriedky, ktoré previedla z jej účtu na kúpu nehnuteľností (v prospech žalovaného) jej patrili, keď podľa žalovaného patrili výlučne jemu. K uvedenému odvolací súd poukazuje na odsek 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd konštatoval, že bolo preukázané a medzi sporovými stranami nebolo sporné, že z účtu žalobcu boli vybraté finančné prostriedky, ktoré boli odovzdané žalovanému, ktorý ich v ten istý deň odovzdal predávajúcemu ako kúpnu cenu nehnuteľností. Taktiež bolo preukázané, že z účtu žalobkyne bola vyplácaná tretia osoba, ako kúpna cena za nehnuteľnosti. Odvolací súd pre doplnenie poukazuje na odsek 23, v ktorom sú konkretizované súdom prvej inštancie zistené, vykonaným dokazovaním, nesporné skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu. Úlohou žalobkyne bolo preukázať tie skutočnosti, ktoré vyznejú v jej prospech, čo v danom prípade znamená, že mala preukázať, že namiesto žalovaného plnila (jeho dlh) z vlastných finančných prostriedkov, čo aj podľa odvolacieho súdu preukázala, keďže nebolo sporné, že kúpne ceny na kúpu nehnuteľností v prospech žalovaného boli vyplatené (predávajúcim), či už výberom hotovosti, alebo prevodom z účtov, ktorých majiteľkou bola výlučne žalobkyňa (čo žalovaný nespochybnil ani odvolaní). Súd prvej inštancie v odseku 27 správne konštatoval, že majiteľom účtu je klient, ktorý s bankou uzavrel zmluvu o účte, že finančné prostriedky na účte sú vlastníctvom majiteľa účtu, keď Obchodný zákonník pripúšťa zriadenie účtu aj pre niekoľko osôb (§ 709 ods. 2 Obchodného zákonníka – pozn. odvolacieho súdu), zákon stanovuje, že každá z týchto osôb má postavenie majiteľa účtu. Keďže žalovaný popieral, že finančné prostriedky vo výške žalovanej sumy (20.192,76 eur), ktorými disponovala na svojich účtoch žalobkyňa, patrili žalovanému, bol tento povinný uvedené preukázať a predložiť (navrhnuť) dôkazy v jeho prospech. Pričom žalovaný uvedené preukazoval tvrdením (na pojednávaní dňa 29.11.2022), že so žalobkyňou a na účet žalobkyne chodilo nájomné asi 90 mesiacov za nehnuteľnosť v A., ktorú mali so žalobkyňou v podielovom spoluvlastníctve ako aj zmluvou o predaji nehnuteľnosti zo dňa 10.7.2017. Zároveň na pojednávaní navrhol vykonať dôkaz dopyt na banky (N., C., I., C., E. A., C.) či bol disponentom na účtoch žalobkyne. Uvedený dôkaz však súd prvej inštancie v zmysle § 253 ods. 3 CSP nevykonal o čom rozhodol uznesením č. k. 8C/25/2020-303, nakoľko žalovaný nezložil preddavok na trovy spojené s vykonaným dokazovaním dôkazu vo výške 80,- eur (v zmysle uznesenia č. k. 8C/25/2020-300 zo dňa 30.12.2022). Kúpnu zmluvu zo dňa 10.7.2017 (ktorou strany sporu predali kupujúcej K. G. nehnuteľnosti špecifikované v čl. II., III., IV. za kúpnu cenu 240.000,- Eur, ktorej prvú časť vo výške 12.000,- Eur zaplatila kupujúca predávajúcim v deň uzavretia zmluvy o budúcej kúpnej zmluve bezhotovostným prevodom na účet predávajúcej G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, druhú časť kúpnej ceny vo výške 95.535,96 Eur zaplatí kupujúca na dlhy predávajúcich bezhotovostným prevodom v deň uzavretia kúpnej zmluvy, tretiu časť dohodnutej

kúpnej ceny vo výške 132.464,04 Eur zaplatí kupujúca predávajúcim bezhotovostným prevodom z účtu zriadeného v G. G., C., kde bude táto suma vinkulovaná v prospech účtu predávajúcej /B. C./ G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, potom ako bude peňažnému ústavu v ktorom sa vinkulácia zriadi predložený originál výpisu z LV č. XXXX pre kat. územie L.) okresný súd vyhodnotil tak, že bola uzavretá až potom ako v období od 8.4.2005 do 24.11.2016 mali byť uzavreté zmluvy o pôžičke, s čím sa odvolací súd stotožnil a zároveň poukazuje svoj záver z uznesenia č. k. 10Co/115/2021-268 zo dňa 29.4.2022 (ani s poukazom na dôkaz zmluva zo dňa 10.7.2017 žalovaný nepreukázal, že žalobkyňa na účte vedenom v N. č. G. XXXXXX XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 19.9.2016 a dňa 24.11.2016 disponovala aj s finančnými prostriedkami žalovaného a rovnako dňa 8.4.2005 na účte vedenom v I., C. č. G. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX disponovala aj s finančnými prostriedkami žalovaného, na ktorom zotráva, a ktorý správne konštatoval aj súd prvej inštancie v odseku 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd má za to, že na strane žalovaného nestačilo „len“ tvrdiť skutočnosti v jeho prospech, ale bolo nutné tvrdenie o (výlučnom) vlastníctve sumy 20.192,76 eur (na účtoch žalobkyne) aj preukázať, čo sa mu však s ohľadom na vyššie uvedené nepodarilo. V kontexte uvedeného neobstojí (ani) námietka žalovaného, že žalobkyňa nevedela preukázať akým spôsobom mala nadobudnúť žalovanú sumu, keďže v konaní bolo preukázané, že finančné prostriedky uhradené žalobkyňou za žalovaného pochádzali z účtov, ktorých majiteľkou bola žalobkyňa a žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že finančná suma 20.192,76 eur (na účtoch žalobkyne) bola v jeho (výlučnom) vlastníctve. Nedôvodná je aj námietka, že okresný súd sa rozpornosťou tvrdení žalobkyne nezaoberal, pričom ani samotný žalovaný nekonkretizoval o aké rozpornosti ide.

42. Žalovaný nedôvodne namietal, že ohľadom pohybov na účte žalobkyne týkajúce sa nadobudnutia žalovanej sumy sa žiadne dokazovanie nevykonávalo. K uvedenému odvolací súd poukazuje na konštatovanie okresného súdu v odseku 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom je uvedené, že dokazovanie výpisom z účtov žalobkyne (za obdobie spolužitia so žalovaným od roku 1995 do roku 2019) nevykonával, vzhľadom na to, že banka uchováva výpisy z účtu za dobu 5 rokov a okrem toho nie je možné prenášať dôkazné bremeno za žalobkyňu. S uvedeným sa odvolací súd stotožnil, keď aj z jeho rozhodovacej činnosti mu je známe, že banky archivujú výpisy z účtu počas piatich rokov, pričom v danej veci bolo pre žalovaného relevantné preukázať tvrdenie o „miešaní“ peňažných prostriedkov na účtoch žalobkyne počas spolužitia strán spor v období najneskôr do 14.11.2016, kedy bola vykonaná posledná úhrada z účtu žalobkyne za žalovaného v prospech predávajúceho. Taktiež nebolo dôvodné prenášať dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia žalovaného na žalobkyňu, iba z dôvodu, že bola majiteľkou účtov, z ktorých sa vykonali platby vo výške žalovanej sumy.

43. Ďalej žalovaný namietal, že okresný súd nesprávne aplikuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, ktorý v žiadnom prípade nemožno posúvať až na mesiac máj 2019, kedy malo údajne dôjsť k ukončeniu druhovského vzťahu strán sporu, a to ani s poukazom na dobré mravy, na ktoré v tomto prípade nemožno poukazovať, keď sama žalobkyňa požiadala žalovaného výzvou zo dňa 5.10.2017 o vrátenie dlhu, v zmysle ktorej bol žalovaný vyzvaný na vrátenie peňažných prostriedkov v celkovej výške 20.192,76 eur najneskôr do 12.10.2017. Subjektívna dvojročná premlčacia lehota tu uplynula najneskôr dňa 13.10.2019 a keďže žaloba bola na okresný súd podaná až dňa 29.10.2019, teda až po uplynutí premlčacej lehoty.

44. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

45. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

46. Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

47. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je majetkovým právom, a preto sa premlčuje. Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie získaného bezdôvodného

obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak sa povinný subjekt premlčania dovolá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

48. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia teda zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna.

49. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011). Podané znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 O. z.), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť.

50. Súd prvej inštancie v odseku 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku správne uzavrel, že nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu, nakoľko k prerušeniu spolužitia došlo v máji 2019 a žaloba bola podaná na okresný súd dňa 29.10.2019, čo bolo v dvojročnej premlčacej dobe. Pričom okresný súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že strany sporu žili v druhovskom pomere od roku 1995 do mája 2019, keď žalovaný ukončenie druhovského pomeru nepoprel ani v podanom odvolaní a aj odvolací súd má za to, že strany sporu boli počas uvedeného obdobia blízkymi osobami (§ 116 CSP), medzi ktorými však nevzniká majetkové spoločenstvo, teda ani peniaze na účte jedného z nich nie sú spoločnými peniazmi. Okresný súd svoj záver odôvodnil odkazom na uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 684/2017, v zmysle ktorého Ústavný súd považuje moment rozchodu ako odpadnutie právneho dôvodu investície, a tak ako počiatok behu subjektívnej premlčacej lehoty za rozumný, pretože zmyslom investície „nie je len číre ekonomické zveľadenie majetku, ale je ním upevnenie partnerského vzťahu do budúcnosti“. Tento názor možno podporiť aj judikatúrou rakúskych „vrcholných“ súdov, ktorá siaha až do roku 1949 (porov. Oberlandesgericht Wien, Entscheidung vom 7.9.1949, 2 Ob 354/49. S ohľadom na uvedené námietka žalovaného v odseku 43 nemôže obstať. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd záver o nepremlčaní žalovanej sumy neodôvodnil (rozporom s) dobrými mravmi, preto námietka žalovaného v tomto smere nedáva žiaden zmysel. Je pravdou, že súd prvej inštancie v odseku 23 a 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku citoval znenie § 3 Občianskeho zákonníka, ako aj uviedol výklad tohto ustanovenia a odkaz na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. 643/2004, avšak iné konkrétne tvrdenia, úvahy, závery k prípadnej aplikácii tohto ustanovenia na danú vec neuviedol. Odvolací súd má za to, že v prípade záveru o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania, nebolo ďalej dôvodné zaoberať sa prípadným rozporom vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi, preto nie je dôvod namietat postup súdu prvej inštancie.

51. Žalovaný namietal, že okresný súd v napadnutom rozsudku dôvodí s poukazom na dobré mravy, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty bezdôvodného obohatenia žalovaného sa posúva až na máj roku 2019, kedy malo dôjsť k ukončeniu druhovského pomeru strán sporu. Uvedenú argumentáciu považuje žalovaný za nesprávnu aj s poukazom na judikatúru a rozhodovacia prax súdov (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/17/2020, rozsudok Okresný súd Zvolen sp. zn. 12C/11/2018, rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 6C/21/2020), zároveň poukázal na to, že nebol preukázaný ani zdôvodnený dôvod odchyliť sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe, v zmysle ktorej možno považovať vznesenú námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi. S ohľadom na uvedené už v odseku 50 námietka žalovaného nie je dôvodná. Odvolací súd v súvislosti s poukazom okresného súdu

na uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 684/2017 odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR označené v odseku 52. V kontexte uvedeného nemôže obstať ani námietka žalovaného, že okresný súd nemal zohľadniť danú vec ako výnimočný prípad s poukazom na možnosť neuznania námietky premĺčania vymáhaného nároku pre rozpor s dobrými mravmi.

52. K námietku v odseku 43 odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/29/2017 (R 71/2018), podľa ktorého za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovisk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovisk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikatórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovisk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovisk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na čl. 2 ods. 2 C. s. p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Príčom žalovaný s poukazom na rozhodnutia označené v odseku 51 (vychádzajúc z odvolania žalovaného) neuviedol žiadne rozhodnutie, ktoré by spadalo pod okruh rozhodnutí definovaných v rozhodnutí R 71/2018.

53. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že procesnoprávnym následkom neunesenia dôkazného bremena strany sporu je jej neúspech v spore, keď uvedené vyplýva aj z obsahu uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/78/2010, na ktoré žalovaný poukázal v odvolaní, avšak už sa nestotožnil s námietkou, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v rovine uplatneného nároku (s ohľadom na už vyššie uvedené), napriek tomu konajúci súd vyhovel žalobe. Je nutné doplniť, že rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/78/2010 nie je možné na danú vec v celom rozsahu aplikovať, keďže sa týka odlišnej skutkovej a právnej situácie, súvisiacej s posúdením otázky platnosti zmluvy o pôžičke, konkrétne zistenia, či došlo k jej poskytnutiu – odovzdaniu peňazí.

54. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva v tom, že bol nesprávne vytvorený skutkový základ rozhodnutia, ktorá nesprávnosť je spôsobená chybným vyhodnotením vykonaných dôkazov. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

55. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

56. Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil skutkové vady preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie a odvolací súd nevzhliadol v konaní vady, ktoré má na mysli ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. Odvolacia námietka žalovaného o nesprávnych skutkových zisteniach súdom prvej inštancie je tak nenáležitá, tým skôr, že žalovaný uvedené ani bližšie nekonkretizoval.

57. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

58. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

59. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

60. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok vo vzťahu k výrokom I. (II.), primerane, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalovaného a ich právnu argumentáciu. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný s ohľadom na už vyššie uvedené. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhoveniu žaloby (I. výrok). Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil na strane 5 až 9.

61. Odvolací súd nepovažoval žalovaným uvádzané tvrdenia k odvolacím dôvodom (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane (závislého) výroku II. (o náhrade trov konania), nenapadnutého výslovné žiadnou odvolacou námietkou.

62. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

63. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

64. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

65. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

67. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

68. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).